

Examen VMBO-GL en TL

2014

tijdvak 1
vrijdag 23 mei
13.30 - 15.30 uur

Turks CSE GL en TL

Bij dit examen hoort een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 49 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 52 punten te behalen.

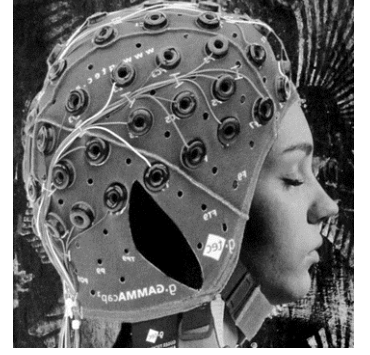
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1

Aynı Zamanda Beyne De Faydalıymış

KAYSERİ - Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ertuğrul Eşel, güzelliğin tanımlanmasının oldukça zor olduğunu belirtti. Ancak bu konuda yapılan bilimsel çalışmalarda hoş giden bir şeye ve güzele bakıldığında beynin 'Anterior Singulat' adı verilen merkezinde aktivite artışı olduğunu belirlediğini sözlerine ekledi.

Eşel, beynin bu merkezinin uyarılmasının beynin ödüllendirilmesi anlamına geldiğini, bu nedenle bir anlamda 'Güzele bakmak sevaptır.' sözünün doğrulandığını ifade etti. Güzelliğin göreceli olmasının da bir anlamda yanlış olduğunu, güzelin herkes için ve tüm kültürler için güzel kabul edildiğini sözlerine ekledi.

Eşel, güzel olarak algılanan insanların birçok avantajlara sahip olduklarını söyledi. "Güzel olmak ve güzel bulunmak her insanın özgüveninin gelişmesi için son derece önemli bir etkidir. Güzel olan kişiler, arkadaş olarak daha çok istenen, yaşam boyu eş olarak daha çok tercih edilen, sosyal ilişkilerinde daha başarılı ve mesleki terfilerinde daha avantajlı olan kişilerdir. Bu avantajlar kadınlarda daha belirgindir. Güzel çocukların bile anne-babalarından daha fazla ilgi gördükleri, hatta güzel olanların mahkeme sonucunda daha az cezalandırıldıkları bile araştırmalarla belirlenmiştir. İnsanlar, bilinçsiz olarak, üreme gücünü maksimum hale getirecek biçimde eş seçerler. Bu seçimde güzellik unsuru ön plandadır." diye sözlerini bitirdi.

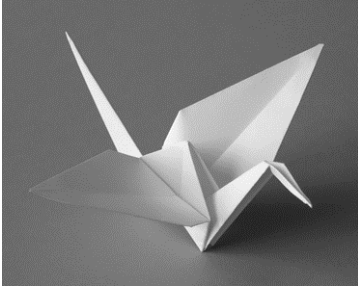
Kimler Daha Güzel?

Güzelliğin tüm canlılar için cinsel seçim sonucunda milyonlarca yılda evrimleştiğinin ileri sürüldüğünü vurgulayan Eşel, insanın güzellik standartlarının bu 3 sürecin sonucu olduğunu söyledi. Güzelliği algılama yeteneğinin doğuştan itibaren her insanda var olduğunu kaydeden Eşel, insanların daha doğurgan, daha genç görümlü yani daha sağlıklı olanları güzel olarak algıladığına dikkati çekti. Cinsel olarak çekicilik ve güzellik değerlendirmesinde, bakan ve bakılan kişinin özelliklerinin önemli olduğunu ifade etti. "Bakılan kişinin yüz güzelliği, genç görünümü, bedeninin şekli, davranışları, bakımı, kokusu ve ses tonu; bakan kişinin de kültürü, cinsel eğilimi, yargıları, güzellik ve cinsel çekiciliği değerlendirilmesinde etkilidir." diye konuştu.

- 1p 1 Wat gebeurt er met de activiteit in het centrum van de hersenen wanneer men naar iemand kijkt die een mooi uiterlijk heeft, volgens de tekst?
De activiteit
A neemt af.
B verhoogt.
C vertraagt.
D wisselt af.
- 1p 2 Hoe wordt schoonheid beschouwd door iedereen en in alle culturen volgens de tekst?
Schoonheid
A is een uitstraling van een persoon.
B is van tijdelijke aard.
C wordt als mooi beschouwd.
D wordt verschillend gedefinieerd.
- 1p 3 Welke van de onderstaande woorden past het best in de tekst op plek 3.
A bilinçli
B evrimsel
C kişisel
D sağlıklı
- 1p 4 Welke eigenschap bezit men al vanaf zijn geboorte voor het vaststellen van schoonheid?
A creativiteit
B emotie
C selecteren
D waarnemen
- 2p 5 In de tekst worden zeven kenmerken genoemd die bij het beoordelen van schoonheid te pas komen.
→ Schrijf er vier van op in je uitwerkbijlage.

Origami

Origami, Japonca 'ori' (katlamak) ve 'kami' (kağıt) sözcüklerinin birleşiminden meydana gelmiş olup kağıt katlama sanatına verilen addır. Genellikle kare kağıt parçalarını kesmeden ve yapıştırıcı kullanmadan, sadece katlayarak, çeşitli canlı ve cansız figürler oluşturarak yapılır.

Dikdörtgen kağıtlardan, hatta kağıt paralardan yapılan modeller de oldukça fazladır. Kesme işleminin de kullanıldığı türe krigami denir. Origami, klasik origami ve parçalı origami olmak üzere iki çeşittir. Klasik origami genellikle tek parça kağıttan yapılır. Çok fazla olmasa da iki veya üç parçanın kullanıldığı klasik origamiyle çeşitli hayvan veya eşya figürleri yapılır. Modüler

origami olarak da adlandırılan parçalı origami, birbirinin benzeri parçaların birleştirilmesiyle oluşturulur. Hayvan veya eşya gibi somut figürlerden çok, üç boyutlu geometrik figürler yapılmasında kullanılır. Parça sayısında bir sınır olmayan parçalı origami tak-çıkarcı oyuncaklarına benzer ve aynı parçalar kullanılarak birçok değişik figür üretilebilir. Origamide genel olarak kare şeklinde kağıt kullanılsa da kağıdın şeklinde bir sınırlama yoktur. Günümüzde origaminin birçok değişik türü ortaya çıkmıştır. Mimari origami, pop-up origami, krigami (kağıt kesme sanatı) bunlara örnek verilebilir. Modern origami olarak da adlandırılan bu origami türlerinde yapıştırma ve kesme serbest bırakılmıştır. Origamiyi krigamiden ayıran özellik; krigaminin simetri sanatı, origaminin ise şekil yapma sanatı olmasıdır.

- 1p **6** Welke papiervorm wordt er meestal voor origami gebruikt?
A driehoek
B ovaal
C rond
D vierkant
- 1p **7** Onder welke soort origami vallen de dierenfiguren?
Schrijf het antwoord op in je uitwerkbijlage.
- 1p **8** Wat is het andere woord voor 'parçalı origami'?
A klasik origami
B krigami
C modern origami
D modüler origami
- 2p **9** Hieronder staan vijf soorten origami.
→ Geef in je uitwerkbijlage aan bij welk soort er geknipt of gesneden kan worden.
1 klasik origami
2 krigami
3 mimari origami
4 parçalı origami
5 pop-up origami

Tekst 3

- 1p 10 Je hebt zojuist een voorlichting bijgewoond over geneeskrachtige stenen. Tijdens deze voorlichting heeft één van deze stenen je aandacht getrokken. Deze steen heeft zijn kleur te danken aan het ijzer dat erin zit.
→ Welke steen is dit?

Taşların Tiroit İçin Yararları

Tiroit, tiroit bezlerinin normalden fazla ya da az çalışması sonucu meydana gelen bir rahatsızlıktır ve bunu doğal yöntemlerle tedavi edebilirsiniz.

Akuamarin

Deniz ya da açık gök mavisi renginde, saydam veya yarı saydam bir taştır. Akuamarin 'deniz suyu' anlamına gelir. Büyük ve temiz kristal parçaları halinde çıkarılır. Değerini artıran özellikleri; şeffaflık derecesi, içinin temizliği ve en önemlisi renginin koyuluğudur. Akuamarin solunum yolları rahatsızlıklarına, boğaz ağrılarına, astım, bronşit ve tiroit bezi rahatsızlıklarına iyi gelir.

Kehribar

Özellikle soyu tükenmiş çam ağacından oluşan reçinenin fosilleşmiş halidir. Taş olarak bilinir ama reçinenin taşlaşması sonucu oluşmuştur. Yaydığı sıcaklık vücuttaki enfeksiyonun yayılmasını önlediği ve soğuk algınlığını giderdiği için genelde boyun çevresine takılır. Boğaz ve tiroit bezi enfeksiyonlarını tedavi etme özelliği vardır. Roma devrinde kehribar, guatr tedavisinde kullanılmıştır. Günümüzde de aynı tedavi biçimi çok yaygındır. Ağrıyan yerlere konulduğunda ağrıları hafifletir. Kullanılan kehribarın, ağrıyan yerin büyüklüğü kadar olması etkisini güçlendirir.

Sitrin

Kuvars kristalinin sarı renkte olanıdır. Rengini, bünyesinde çok az miktarda bulunan demirden alır. Sitrinin birçok yararının yanı sıra iç salgı bezlerinin -özellikle tiroit bezinin- çalışmasında etkisi olduğu bilinmektedir. Sitrini, ucu aşağı gelecek şekilde boynunuzda taşımanız gerekmektedir. Bu, size güven ve güç verir. Aurayı temizler ve insana rahatlık verir.

Topaz

Genelde sarı ve mavisi bilinir ancak çeşitli renklerde de olabilir. Şeffaf ya da yarı şeffaf olarak bulunabilir. Topaz, az bulunan değerli taşlardandır. Bu nedenle renksiz topaz; elmasla karıştırılabilir. Topaz, elmasla aynı ağırlığa sahip tek doğal değerli taştır. Çok değişik renkleri vardır. Ayrıca sarı ve kırmızı tonları değişkendir. Mavi topaz, konuşma ve iletişim gücünü artırır ve tiroit bezinin düzenli çalışmasını sağlar, kişi hastalanmışsa iyileşmesine yardımcı olur.

Neden Bazılarımız Solaktır?

Tıp ve teknolojinin bu denli ilerlemişliğine rağmen, insanların çoğunun niçin daha çok sağ ellerini kullandıkları henüz bilinmiyor. Günümüzde bile cevabı net olarak verilemeyen bu soruya, bilim adamları da farklı şekillerde yaklaşmış ve ortaya birbirinden değişik teoriler çıkmıştır. Eğer dünya nüfusunun yarısı solak olsaydı veya dünyada hiç solak bulunmasaydı, bu durum 11 kurallarına daha uygun olabilirdi ancak tek yumurta ikizlerinin bile yüzde onunun farklı ellerini kullanmaları şaşırtıcıdır. Bir araştırmaya göre prematüre bebeklerin %54'ü, tek yumurta ikizlerinin %18'inde ikizlerden biri solak. Bu durumun 12 olmadığı, kalıtımla bir ilgisinin bulunmadığı da kesin. Bebeklerin rahimdeki pozisyonlarıyla ilgili teoriler var ama kanıtlanmış değil.

İnsanın dışında hiçbir yaratık, bir elini veya ayağını diğerine göre öncelikli kullanmaz. Dünyada tarih boyunca, kültür ve ırk farkı olmaksızın insanlar arasında sağ elini kullananlar hep 13 olmuşlardır. Bilim adamları yıllardır bunun nedenini arayıp durmaktadır. El tercihi ilk olarak bir ya da bir buçuk yaşlarında ortaya çıkmaya başlar. Bebeğin yeni doğduğu dönemde, yatarken başını ne tarafa çevirdiği ipucu olabilir. Bu durum bebek üç yaşına geldiğinde yerleşir ve sekiz yaşlarında kesinleşir.

Bilindiği gibi, beynimizin her iki yarısı değişik 14 kontrol eder. Önceleri beynimizin sol yarısının konuşma yeteneğimize kumanda ettiği bilindiğinden, yazmamıza da kumanda ettiği, bütün önemli kumandaları bu tarafın üstlendiği sanılıyordu. Ama sonraları beynimizin sağ yarısının da idrak, yargılama, hafıza gibi çok önemli işlevlere kumanda ettiği, beynin her iki yarısının da birbirinden üstün olmadığı ve her iki tarafın da eşit değerlerde görevler üstlendiği görüldü.

Solakların oranı hakkında çeşitli görüşler var. Genel görüş bunun 1/9 oranında olduğu şeklindedir. Her azınlığın başına geldiği gibi solaklar, toplumda bazı zorluklarla karşılaşmışlar, hatta tarihin 15 çağlarında şeytanla bile özdeşleştirilmişlerdir. Günümüzde bile solak doğan çocuklar, aileleri tarafından sağ elleri ile yazmaya zorlanmaktadırlar.

Sağ ellerini kullananlar için hayat daha 16. Onlar daha iyi organize olmuşlar, acımasız bir üstünlük kurmuşlar, dünyada her şeyi kendilerine göre ayarlamışlardır. Arabaların vitesleri, silahlarda boş kovanların fırlayış yönü, hatta tuvaletteki muslukların yeri bile hep sağ ellilere göre tasarlanmıştır.

İngilizce'de sol anlamındaki 'left' kelimesi, zayıf ve kullanışsız anlamında eski İngilizce'de kullanılan 'lyft' kelimesinden türetilmiştir. Sağ anlamındaki

'right' ise haklılık ve doğruluk anlamında da kullanılır. Türkçe'de de öyle değil mi? Sağ hem canlı ve hayatta anlamında kullanılır, hem de sağlıklı, sağlam gibi sıfatların kökünü oluşturur. Solun ise soluk gibi bir sıfatın

kökünü oluşturma dışında sadece bir nota ile isim 17 vardır.

Sol elini kullanan insanların sağ elini kullananlara göre daha az becerikli oldukları yanlış bir fikirdir. Ressamlar, mimarlar, büyük hat ustaları arasında solaklık oranı yüksektir. Örneğin ünlü ressam, heykeltıraş ve anatomist Leonardo De Vinci solaktır. Dünya çapında

ödül alan matematikçiler arasında da solak yüzdelerinin yüksek olduğu bulunmuştur. Ayrıca başta hentbol, futbol ve beyzbol olmak üzere birçok spor dalında solakların oranının yüksek olduğu görülmüştür.

Kies bij iedere open plek in de tekst het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.

1p 11

- A bilimin
- B insanın
- C tabiatın
- D yaşamın

1p 12

- A genetik
- B gerekli
- C mantıklı
- D tesadüf

1p 13

- A azınlıkta
- B başarılı
- C çoğunlukta
- D mutlu

1p 14

- A bilgileri
- B düşünceleri
- C hareketleri
- D yetenekleri

1p 15

- A aydınlık
- B bilinen
- C bilinmeyen
- D karanlık

1p 16

- A anlamlıdır
- B kolaydır
- C yorucudur
- D zordur

1p 17

- A anlamı
- B benzerliği
- C farkı
- D karışıklığı

Ölümsüzlük Mantarı Bulundu

Giresun Orman Bölge Müdürü Ali Kaya, müdürlük sınırları içerisinde ölümsüzlük mantarı olarak bilinen 'Ganoderma Lucidum' mantarına rastlandığını söyledi.

Kaya, yaptığı açıklamada, müdürlük sınırlarının Giresun ve Ordu illerini kapsadığını anımsattı. Bölge müdürlüğü sınırları içerisinde çok sayıda mantar türü bulunduğunu bildiren Kaya, bu mantarlardan birinin piyasada büyük değeri bulunan 'Ganoderma Lucidum' mantarı olduğunu bildirdi. Kaya ayrıca, mantarı bulmak için başka illerde de girişimde bulduklarını belirterek "Yakın bölgelerden batıda Samsun ve Sinop, doğuda Trabzon ve Rize'de mantarı bulmak için aramalar yaptık ancak bugüne değin bulamadık." dedi.

Mantara, Ordu İşletme Müdürlüğü Çambaşı Orman İşletme Şefliği sorumluluk alanlarında rastlanıldığını bildiren Kaya, "Bölge müdürlüğümüze bağlı Odun Dışı Orman Ürünleri Başmühendisliğince envanter ve tür araştırması gerçekleştiriliyor. Çalışmalar kapsamında Çambaşı Ormanları'nda, 'Reishi' olarak adlandırılan 'Ganoderma Lucidum' mantarına rastlandı. Yöre halkının varlığından haberdar olduğu, ancak bilinen bir tür olmadığı için rağbet etmediği bu mantara 'ölümsüzlük mantarı' da denilir." dedi.

Özellikle Çin ve Japonya'da yüzyıllar boyu kullanılan bu mantar türünün bağışıklık sistemine yaptığı katkılar ve yaşlanmayı geciktirici etkilerinden dolayı 'ölümsüzlük mantarı' adıyla anıldığını dile getiren Kaya, açıklamasında şunları bildirdi: "Son yıllarda 'Ganoderma Lucidum'un hastalıklarla ilgili tıbbi etkisine yönelik olarak araştırma yapılmıştır. Bu çalışmaların ışığı altında mantarın bağışıklık sistemini destekleyip güçlendirdiği belirlenmiştir."

Giresun Orman Bölge Müdürü Kaya, mantarın maddi değerinin de piyasada çok yüksek olduğuna işaret etti. Kaya, "Piyasada aranan bir mantar türü olduğundan maddi değeri çok yüksektir. Yurt dışından yüksek maliyetlerle getirilerek kültür ortamında üretimi yapılan *Ganoderma Lucidum*, Ordu İşletmesi Çambaşı Şefliğinde doğal ortamda yetiştirilmektedir." bilgisine yer verdi.

Kaya, Giresun Orman Bölge Müdürlüğü'nce mantar türlerinin tespit çalışmalarının süreceğini sözlerine ekledi.

- 1p 18 In welke twee provincies is de paddenstoel van onsterfelijkheid gevonden volgens de tekst?
- A in Giresun en Ordu
 - B in Rize en Sinop
 - C in Samsun en Sinop
 - D in Trabzon en Rize
- 1p 19 Welke van de onderstaande beweringen is juist volgens de tekst?
De *Ganoderma Lucidum* is
- A de minst waardevolle paddenstoel.
 - B de meest waardevolle paddenstoel.
 - C een smaakvolle paddenstoel.
 - D veel voorkomende paddenstoel.
- 1p 20 Wat is de andere naam van *Ganoderma Lucidum* of 'ölümsüzlük mantarı'?
- 1p 21 Volgens de tekst heeft de *Ganoderma Lucidum* twee belangrijke eigenschappen voor de mens.
→ Schrijf deze twee eigenschappen op.
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 22 Waarom is de paddenstoel van onsterfelijkheid zo duur volgens de tekst? omdat
- A de importkosten ervan hoog zijn
 - B de loonkosten hoog zijn
 - C de verwerking ervan veel tijd vraagt
 - D hij biologisch gekweekt wordt

Çocuklara Verilen Gizli Mesajlar

Çocuklara verilen gizli mesajlar, onları nasıl başarısızlığa itiyor? Tüm veliler, çocuklarının başarılı ve mutlu olmasını ister. Ama bazen çocuklara farkında olmadan verilen gizli mesajlar, onların başarısını engeller. Nedir bu gizli mesajlar?

Fedakarlıklar

Aileler çocukları için bütün fedakarlıkları yapıyor, ama çocuklar onların istedikleri başarıyı gösteremediği ya da onların istediği şekilde çalışmadığı zaman, aile yaptığı fedakarlıkları anlatıyor. “Bak sen oku/çalış diye nelere katlanıyoruz.” Bu sözler ile çocuğun daha çok sorumluluk alacağını varsayıyor. Ama çocuğa giden mesaj farklı: “Sen kendin için değil, bizim için çalışmalısın.” Halbuki çocuk kendi gelişimi ve kendi istediği için öğrenmeli ya da çalışmalı, suçluluk duyduğu ya da ailesini mutlu etmek için değil.

Cesaretlendirme

Çocuklar başarısız olduğu zaman aile, çocuk kendini iyi hissetsin diye, “Oğlum/Kızım sıkma canını, bir dahaki sefere daha iyi yaparsın.” gibi cesaretlendirici sözler söylüyor. Bu söylem, o işin can sıkacak kadar önemli olmadığı mesajını veriyor. Zaten önemsiz olduğunu düşündüğünüz bir işi çocuğa yaptırmamak gerekiyor. Dahası, “Daha iyi yaparsın.” derken, verilen mesaj şu: “Sen yeteri kadar iyi değilsin.”

Başkası İle Karşılaştırma

Bazen de aileler bilerek ya da bilmeyerek çocuğu başkası ile karşılaştırır. Örneğin, başarısızlık durumunda “Oğlum/Kızım sen tek değilsin ki! Bak sınıfta çoğu arkadaşın da öyle. Sıkma canını.” Bu söylemler cesaretlendirici görünse de, bunların verdiği gizli mesaj şudur: “Ben seni diğer insanlar ile karşılaştırıyorum. Seni herkese göre değerlendiriyorum. Diğerleri senden iyi yapmadığı sürece sorun yok.”

Kontrol Dışı

Bazı aileler çocuklar başarısız olunca, sorunu dış etkenlere atarak, çocuğu rahatlatmak ister. Örneğin, “Matematik zordur.” ya da “Zor bir okulda okuyorsun.” gibi ifadeler kullanır. Bu ifadeler de başarının, çocuğun kontrolü dışında olduğu mesajını verir. Çocuğu çaresizliğe iter. Başarı, çocuğun kontrolü dışında olamaz mı? Olabilir ama önemli olan çocuğun neye inandığıdır. Çocuk, her şeyin kendi kontrolü altında olduğuna inanırsa daha çok çalışır.

Eleştiri

Çoğu aile, çocuk üzülmesin diye yapıcı da olsa, onu eleştirmekten kaçınıyor. Onun yerine sempati gösteriyor. “Çocuk da haklı. Nasıl yapsın bu kadar işi?” gibi söylemler, sempati söylemleridir. Bu da çocuğa yanlış mesaj veriyor. Örneğin, 80 yaşında bir insan, önünüzde çok yavaş yürürse, onu eleştirmezsiniz. Çünkü bilirsiniz ki onun, daha hızlı yürüme ihtimali yoktur. Çocuklara da aynı sempatiyi gösterdiğiniz zaman çocuk, onun gelişimine inancınız olmadığını düşünür. Ama yapıcı eleştiri, ona inancınız olduğunu gösterir. “Gelişim alanı vardır”, mesajı verir.

Övgü

Aile, çocuğu övdüğü zaman çocuğun özgüvenini artırmak bir yana, tam tersine azaltıyor. Çünkü övgü, çocukta onay ihtiyacı doğuruyor. Çocuk da yaptığı her işten sonra (zaten yapması gerekenler de dahil) onay görmek istiyor. Yaptığı kabul edilebilir de olsa edilemez de olsa, her defasında onaylanma ihtiyacı duyuyor. Hem kendi başarı ölçütlerini geliştiremiyor, hem kendini değerlendirme becerileri gelişmiyor, hem de onay görememe ihtimali strese sebep oluyor.

Ödül

Ödül, iş yaptırmak için motive etse de verdiği gizli mesaj belli: “Bu iş kendi içinde değerli değildir. Senin de bu konulara ilgin yoktur. Ben de sana bu işi yapman için ödül/rüşvet vereceğim.”

Başarının temelinde zeka vardır

Çocukları özendirmek için söylenen başka bir söz “Senin gibi zeki bir çocuk bunu kolay halledebilir.” Çocuk kendisine verilen mesajdan “Başarı zekaya bağlıdır. Başarısızlık da aptallığa.” anlamını çıkarır ve aptal görünmemek için zor işlerden kaçır. Daha tehlikelisi de işi kolay göstermek. Çocuk, ailesi tarafından kolay kabul edilen bir işte başarısız olursa, aptal görüneceğini düşünür.

Duyguyu göz ardı etmek

Çocuk üzüldüğü zaman, “Sıkma canını halledersin.” gibi ifadeler cesaretlendirici gibi görünse de aslında verdiği mesaj açıktır. Böyle ifadeler, çocuğun üzüntü duygusunu reddeder. Duyguları reddedilen her çocuk kendini değersiz hisseder. Birisine “Seni seviyorum.” dediğinizde, yanıt alamamak gibi. İyi niyetle söylenen tüm bu sözler aslında tam tersi bir etki yaratır. Onun için, söylediklerimize dikkat etmeliyiz. Çocuğu olduğu gibi kabul eden ve çalışmaya vurgu yapan sözler, çocuğu hem başarıya hem de mutluluğa götürecektir.

- 1p 23 Om hun kinderen aan te moedigen zeggen ouders tegen hun kinderen:
"Oğlum/Kızım sıkma canını, bir dahaki sefere daha iyi yaparsın."
Welke boodschap geeft men met deze zin aan kinderen volgens de tekst?
- A Je bent niet goed genoeg.
 - B Je gaat het nog beter doen.
 - C Je hebt het goed gedaan.
 - D Je hebt je best gedaan.
- 1p 24 Wanneer werkt een kind harder volgens de tekst?
Als het kind
- A aangemoedigd wordt door zijn ouders.
 - B denkt dat hij alles onder controle heeft.
 - C een cadeautje krijgt van zijn ouders.
 - D met andere kinderen wordt vergeleken.
- 1p 25 Hoe denken ouders het zelfvertrouwen van hun kind te vergroten volgens de tekst?
door
- A naar hen te luisteren
 - B sympathie te tonen
 - C ze te bekritisieren
 - D ze te complimenteren
- 1p 26 Wat is het gevolg van de zin "Başarı zekaya bağlıdır. Başarısızlık da aptallığa." voor kinderen volgens de tekst?
- A Ze gaan dan harder werken om zich te bewijzen.
 - B Ze lopen dan weg voor moeilijke klussen.
 - C Ze trekken zich hier dan niks van aan.
 - D Ze worden jaloers op kinderen die slimmer zijn.
- 1p 27 Hoe voelt een kind zich wanneer zijn/haar emoties worden ontkend volgens de tekst?
- A boos
 - B ongerespecteerd
 - C verdrietig
 - D waardeloos

İçinden Tren Geçen Pazar

İlk bakışta normal gibi görünen Tayland'daki Maeklong pazarının ortasından günde 8 kez tren geçiyor. Bölge halkı alışmış olsa da bu durum turistlerin ilgisini çekiyor. Öyle ki bu anı yaşamak için saatlerce bekliyorlar.

Tayland'da bir pazar günü...

Tezgâhlar kuruluyor, en taze sebze ve meyveler itinayla diziliyor ve müşteri bekleniyor. Normal halinde seyreden pazar yerinde uzaktan duyulan bir siren sesi ile hareketlilik başlıyor. Hemen tezgâhlar içeri alınıyor, kepenkler kaldırılıyor, vatandaşlar buldukları boş yerlere geçiyor. Bütün bunların hepsi neden mi yapılıyor? Çünkü bu pazarın ortasından günde tam 8 kez tren geçiyor. Bu da Maeklong pazarını dünyanın en ilginç ve tehlikeli pazar yeri yapıyor. Trenin geçişini 10-20 santimetre uzaklıktan izleyen satıcı ve halk, sonra eski haline dönüyor. Maeklong şehrindeki pazar yeri esnafı ise halinden son derece memnun. Pazarın hikâyesi 80'li yılların başına dayanıyor. 1984 yılında, son istasyonun olduğu bölgede bulunan pazar ilk kez, bir iki tezgâhla yolcuların yeme içme ihtiyaçlarını karşılamak için kurulmuş. Şimdilerde ise turistlerin, treni sadece birkaç dakika görmek için uzun yollar kat edip geldiği bir cazibe merkezi haline gelmiş.

Bölgenin sembolü haline gelen bu olaya turistler yoğun ilgi gösteriyor. Bölgeye turlar halinde gelen turistler bu sıra dışı görüntüyü yakalamak için bazen saatlerce bekliyor. Günde sekiz defa geçen trenlerin seferleri resmiyette belli olsa da, ne zaman geçecekleri tam olarak bilinmiyor. Pazarda kurulan tezgâhlardan, serilen meyvelere kadar her şey trene göre hazırlanmış. Yere serilen meyveler tren geçişinde trene değmiyor. Bu olay esnaf için artık normal bir durumken, turistler için tam anlamıyla unutulmaz bir anı oluyor. Bu heyecanı yaşamak için 120 kilometre uzaktan geldiğini belirten bir İtalyan turist, "Sadece iki dakika süren trenin geçişi sırasında, trenin bana çarpacağından çok korktum. İnsanların tren geçtikten sonra, sanki hiçbir şey olmamış gibi hemen toparlanıp, normal hale geri dönüyor olmaları şaşırtıcı." şeklinde düşüncelerini ifade ediyor.

- 1p **28** Parçaya göre Maeklong pazarını diğer pazarlardan ayıran en önemli özellik nedir?
A kalabalık olması
B pahalı olması
C tehlikeli olması
D ucuz olması
- 1p **29** In de tekst staat dat de trein niet op de geplande tijden rijdt.
→ Schrijf in je uitwerkbijlage de eerste twee en de laatste twee woorden op van de zin waarin dit staat.
- 1p **30** Parçaya göre tren geçişi ile ilgili olarak nasıl bir sonuç çıkarılabilir?
Tren geçişi
A düzenli saatlerde yapılmaktadır.
B geçmişe dayalı bir gösteridir
C halka rahatsızlık vermektedir.
D pazar düzenini belirlemektedir.

Altın Elbiseli Adam

İskit prensi, adı ile ilgili bir bilgi edinilemediği için 'Altın Elbiseli Adam' olarak tarih sayfalarına geçti. Mezarında bulunan gümüş bir kap üzerine yazılmış ve Türk tarihinin en eski yazılı belgesi olarak kabul edilen metinde, Kazak Profesörü Olcas Süleymanof'un okuyuşuna göre 'Khan Uya' yani 'hakanın oğlu'dur. Yapılan araştırmalara göre prens anlamına gelen tegin, sözlü kaynaklara göre 18, yazılı kaynaklara göre 23 yaşında yaşamını yitirmiştir. Ölümünün nedeni hakkında bir bilgiye rastlanmamıştır.

Keşif

Türkler'in ana yurdu olan Orta Asya ve Moğolistan'da 19. yüzyıldan günümüze kadar yapılan arkeolojik kazılarda önemli eserler ortaya çıkarılmıştır. 1970 yılı arkeoloji kazılarında Türk kültür ve sanat tarihini daha da eskiye götüren coğrafi bölge, bugünkü Kazakistan'ın eski başkenti Alma-Ata'nın 50 km. yakınında, Kırgızistan'daki Issık Göl'e yakın Esik kasabası oldu. Eski Türkçe'de 'mezar' anlamına gelen 'kurgan'ın bulunduğu bu bölge, binlerce yıldan beri Türkler'in büyük merkezlerinden biridir ve yüzölçümü 6.200 km²'dir.

Kazakistan-Issık'taki bir höyüğün garaj yapımı için düzeltilmesi sırasında burada bir mezarın olduğu anlaşıldı. Kazıyı, Kazak arkeologları ve kurul yöneticisi arkeolog Prof. Kemal Akişev gerçekleştirdi. Kurgan açılınca üzerinde saf altın elbiseli bir gencin iskeleti bulundu.

Açılan mezarın içinden ayrıca dört bine yakın altın eşya da çıkarılmıştır. Mezarda ele geçen çeşitli eşyalar arasında seramik kaplar, ahşap tabaklar, üstü yazılı gümüş kupa, bir gümüş çanak ile başka birçok nesne vardır. Tegine ait cesedin üzerindeki altın zırh, başlı başına bir sanat eseridir. Esik Kurganı, Mısır Firavunu Tutankamon'un mezarından sonra dünyada, içinde en çok altın bulunan mezardır.

Altın Elbise

En göz alıcı ve harika nitelikteki eşya, altından yapılmış bir elbise idi. Çizmesinden başlığına, kemerinden kılıçlarına kadar her şeyi saf altın olan bir elbise. Altın elbisenin başlığı ok ve tuğlarla süslü. Alın hizasında koç, geyik ve at kabartmaları var. Bu kabartmalara, kama kılıfında ve öteki eşyalarda da rastlanıyor. Belindeki kemerin solunda bir kılıç, sağında ise bir kama asılı. Ceketin altındaki düz pantolonun paçaları çizmenin içine giriyor. Ceket, yüzlerce üçgen altının birleştirilmesinden meydana gelmiş, çorabın çizme ile diz kemiği arasında kalan kısmında yine üçgen parçalar,

çizmede ise dörtgen parçalar var. Tolgasındaki bacakları ters dönmüş geyik simgesi, Tengricilik'te ölümsüzlüğün simgesi olan sığun, geyiktir. Tarihçiler bunun bir İskit-Saka teginine ait olduğunu söylüyor, ancak teginin kimliğini henüz bilemiyorlar. Onun için yazılarda adı 'Altın Elbiseli Adam' olarak geçiyor.

Halen Alma-Ata Müzesi'nde bulunan bu elbise ve diğer eşyalar, 25 asırlık geçmişten Türk tarihine ışık tutan belgelerdir. Saf altından yapılan böyle bir elbise dünyanın başka hiçbir yerinde yoktur.

İskit-Saka Türkleri'ne ait mezarda, 4.800 parça altından başka, tabakları, vazoları, kepçeleri, ayna ve tarak kılıflarını, gümüş kaşıkları inceleyen tarihçiler, bunların M.Ö. 5. yüzyıla ait yüksek bir uygarlığın ürünleri veya belgeleri olduğunda hemfikirler. Yine bu tarihçilere göre, bu yüksek uygarlığın kurucuları, Çin baskısı ile Altaylar'dan kalkıp bugünkü Kazakistan bölgesine gelerek yerleşen ve İskitler olarak anılan bir Türk kavmidir.

Araştırmacı Kazım Mirşan, altın elbiseli adamın mezarında bulunan yazıların alfabesinin ve kullanılan Türkçe'nin eski çağlara ait olduğunu tespit etmiş. Mirşan'a göre altın elbiseli adamın tarihi MÖ 3381'e dayanır. Fakat, Altın Elbiseli Adam'ın mezarında bulunan en değerli şey ne bu altınlardır, ne de diğer eşyalar. Bu mezarda bulunan en değerli tarihi belge, yarısı kırık bir kabın üzerindeki 26 harflik iki satır yazıdır. Bu yazı, tarihe; özellikle Türk tarihi ve uygarlığına ışık tutan, yeni boyutlar kazandıran bir belgedir.

Bugüne kadar bilinen en eski Türk yazısı, Yenisey ve Orhun Kitâbeleri'ndeki yazılardı ve bunlar zamanımızdan 14 yüzyıl geriye uzanıyordu. Oysa, Esik'teki mezarda bulunan bu yazı 25 asırlık bir belgedir. Kazak Tarihçi Prof. Dr. Olcas Süleymanof yazıyı şu şekilde okumuştur:

"Khan Uya üç yirmi (de) yok boltı. Utugsi tozıltı."

"Tegin 23 yaşında öldü. Esik halkının başı sağ olsun."

- 1p 31 Yazıya göre Türk tarihinin en eski yazılı metni nerede yazılıdır?
A ahşap tabakta
B altın plakada
C gümüş kaptta
D mezar taşında
- 1p 32 Yazıya göre Altın Elbiseli Adam kimdi?
A asker
B avcı
C prens
D vezir
- 1p 33 In welk ander graf dan het graf van 'Altın Elbiseli Adam' is het meeste goud gevonden?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 34 Yazıya göre geyik neyi simgeliyor?
A gençliği
B mutluluğu
C saflığı
D sonsuzluğu
- 1p 35 Wat is voor de Turkse geschiedenis de meest waardevolle vondst in het graf van 'Altın Elbiseli Adam'?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 36 Metne göre en eski Türk yazısı aşağıdakilerden hangisidir?
A Esik yazısı
B Kırgız yazısı
C Orhun yazısı
D Yenisey yazısı

SELANİK

1912 Balkan Savaşı öncesi Osmanlı yönetimi döneminde Selanik Vilayeti, kuzeyinde Kosova Vilayeti ve Bulgaristan, doğusunda Şarki Rumeli ve Edirne vilayetleri, güneyinde Ege Denizi ve batısında Manastır Vilayeti ile sınırlıydı. Türkülere konu olan Vardar Irmağı ile mübadele sınırını çizen Karasu

Irmağı'ndan başka İnce Karasu (Vistriça), Struma ve Galik ırmakları Selanik Vilayeti sınırları içinde denize kavuşur.

Selanik kenti, Ege Denizi kıyısında Hortaç Dağı'nın güneyinde kurulmuş, Osmanlı'nın Rumeli'de İstanbul'dan sonraki en büyük ikinci şehriydi. İstanbul – Manastır tren yolu hattı üzerindedir. Balkan Yarımadası'nı boydan boya kesen yolların düğüm noktasında bulunması ve bu yolları işlek deniz ulaşımına bağlayan korumalı bir limana sahip olması kuruluş tarihi olan M.Ö. 316 yılından itibaren önemli bir ticaret merkezi haline gelmesini sağlamıştır. Bizans döneminde Slav, Arap ve Norman saldırılarına uğrayan Selanik 1383-1387 yılları arasında dört yıllık bir kuşatmadan sonra I. Murat zamanında Osmanlı'nın eline geçti. Ancak Ankara Savaşı nedeniyle kent 100.000 akçe haraç karşılığı Venedikliler'e devredildi. 1430 yılında II. Murat tarafından üç günlük bir kuşatma sonrası Venedikliler'den geri alındı. 1912 yılına kadar kesintisiz 518 yıl Osmanlı yönetiminde kaldı. Selanik'in Osmanlı yönetimine girmesinden sonra kentin ekonomik hayatını canlandırmak için kent merkezine ve çevresine Anadolu'dan ve Osmanlı'nın Rumeli'deki topraklarından getirilenler yerleştirildi. 1492 yılında ise İspanya ve Portekiz'den kovulan Yahudiler de Selanik'e yerleştirildi.

Kent, geniş caddeleri, tramvay yolları, düzgün alt yapısı ile Makedonya Bölgesi'nin en önemli liman kenti idi. Selanik; Türklerin, Yahudilerin, Yunanların, Bulgarların ve diğer Balkan halklarının yaşadığı kozmopolit ve çok kültürlü bir kentti. 1900'lü yılların başında kentte bir hükümet konağı, üç askeri yönetim binası, bir gümrük binası, bir karantina binası, bir hastane, bir hapisane, iki kışla, bir tophane, iki kale, bir belediye binası, bir mülkiye okulu, bir ziraat okulu, bir sanayi okulu, bir askeri ortaokul ve lise, 31 ilkokul, 56 cami, 7 medrese ve kütüphane, 5 matbaa, 16 kilise, 21 sinagog, bir bedesten, 15 otel, 27 fabrika ve bir tiyatro binası bulunuyordu.

Bunlardan özellikle Hortaç Camii, Ayasofya ve Kasimiye Camileri ile Zafer Takı bir asır önceki kitaplarda bile yerini almıştı.

Mustafa Kemal dahil Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda etkin olan sivil ve askeri kişilerin ya doğum yeri Selanik'tir ya da görev yaptıkları yerdir. Ayrıca ünlü şairimiz Nazım Hikmet gibi pek çok edebiyatçımızın, sanatçımızın ve bilim insanımızın doğum yeri de Selanik kentidir.

Günümüzde Selanik (Thessaloniki), Orta Makedonya Bölgesi'nin ve Selanik ilinin merkezidir.

- 1p **37** Wat was de grootste stad van Rumeli volgens de tekst?
- 1p **38** Selanik was van oudsher een belangrijke handelsstad. Waar had de stad dit aan te danken volgens de tekst?
doordat Selanik
A dichtbevolkt was
B een havenstad was
C een oude stad was
D multicultureel was
- 1p **39** Na welke gebeurtenis werd de stad Selanik aan de Venetiërs overgedragen?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p **40** Waarom hebben de Osmanen veel mensen in Selanik laten vestigen volgens de tekst?
A om de economie te stimuleren
B om nederzettingen te laten bouwen
C om meer soldaten te werven
D om op het land te laten werken
- 2p **41** In het begin van de 20ste eeuw waren er verschillende scholen in Selanik.
→ Schrijf er twee op.
Je moet in het Turks antwoorden.

Antalya'nın Yedi Harikası

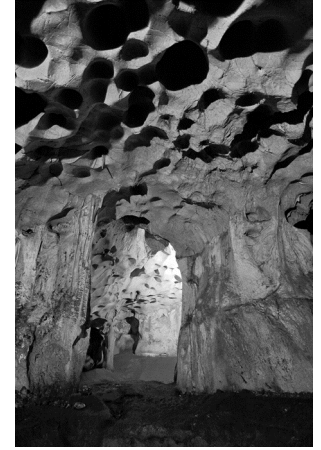
Şelalelerden mağaralara, falezlerden azmaklara sıcak bir Antalya yazı için en serin öneriler:

Falezler

Her yıl doğal ve tarihi güzellikleriyle milyonlarca ziyaretçi toplayan Antalya'da falezlerin seyrine doyum olmaz. İster Lara Sahili'nde ister Kaleiçi'nde olun, fark etmez. Dik kayalıklardan dökülen sular milyonlarca damlacığı savurarak denize düşer. Düşerken de izleyenlere keyif verir. Yazın en sıcak günleri bile yaşansa serinliği hissedersiniz.

Manavgat Şelalesi

Manavgat ilçesindeki şelale, 2-10 metrelik merdiven biçimindeki falezlerin üzerinden çağlıyor. Ormanlar arasında kıvrıla kıvrıla akan Manavgat Çayı'nı besleyen kaynaklar, karstik yapıdaki yeraltı mağaralarından fışkırıp duman ve köpük halinde ırmağa karışıyor. Şelalenin kıyısında restoran, kır kahvesi ve piknik alanlarının bulunduğu yemyeşil bir yarımada bulunuyor.

Kurşunlu Şelalesi

Antalya'nın en güzel şelalelerinden biri olan Kurşunlu'ya, Antalya - Isparta karayolunun 24. kilometresinden sola dönüp levhaları takip ederek ulaşıyor. Yaklaşık 18 metre yükseklikten dökülen şelale, başka çavlanlarla küçük göletleri birbirine bağlıyor. 1986 yılında park haline getirilerek ziyarete açılan şelale, derin bir kanyonun içinde bulunuyor.

Damlataş Mağarası

Alanya Kalesi'nin geniş surları içinde bulunan ve bir zamanlar gemi yapım ve tamirati için kullanılan Selçuklu Tersanesi yakınlarında bir doğa hazinesi var: Damlataş Mağarası. Bal renkli sarkıt ve dikitleriyle ilgi çeken mağara, yaz kış değişmeyen 20 - 23 derecelik sabit bir ısıya sahip. Çeşitli kimyasal gazlar ile radyoaktif dalgalar yayan mağaranın astım ve romatizma hastalıklarına iyi geldiği söyleniyor. Mağaranın gizemli dehlizlerinde gezindikten sonra Alanya'nın ünlü plajlarında deniz ve güneş banyosu yapabilirsiniz.

Düden Şelalesi

Antalya şehir merkezinin 12 kilometre kuzeyinde bulunan büyük şelale, adını akarsu tabanındaki su yutan deliklere verilen düdenden almış. Kaynağından çıktıktan sonra, yeraltı çukurlarında iki kez kaybolup yeniden

yüzeye çıkan şelale suyu, Düdenbaşı'ndaki 20 metrelik sarp bir kaya duvarından dökülerek şelaleyi oluşturuyor. Şelalenin gizlendiği çam ağaçlarıyla kaplı ormanlık alan ise ferah bir gezi parkı.

Olimpos

Antalya'ya bağlı Çıralı'nın kapı komşusu Olimpos, deniz taşlı kumsalı ve cam gibi deniziyle muhteşem bir Akdeniz plajı. Portakal ve mandalina bahçelerinin kıyısında uzanan kumsal, *Caretta Caretta* deniz kaplumbağalarının da yaşam alanı. Mavi yolculuk teknelerinin önemli duraklarından biri olan Olimpos'ta Likya Uygarlığı'na ait kalıntılar da var.

Karain Mağarası

Termessos Milli Parkı içerisinde yer alan mağara, Korkuteli'ne bağlı Yağca Köyü yakınlarında. Güllük Dağı'nın Akdeniz'e bakan yamacında dar bir giriş ve geçitlerle bağlı üç ana galeriden oluşuyor. Kademeli olarak derinleşerek birbirini izleyen diğer dehlizler ise sarkıt ve dikitlerle süslü. Türkiye'nin, içinde insan yaşamış en büyük ve en eski mağarasıdır. Mağaranın bir milyon yaşında olduğu ve Paleolitik Çağ'dan Demir Çağı'na kadar kullanıldığı söyleniyor.

Kaçırmayın!

- Köprülü Kanyon'da tarihi Roma köprülerinin altından süzülerek rafting yapmak.
- Antalya şehir merkezinde patlıcan, karpuz, domates gibi meyve ve sebzelerden yapılan ilginç reçellerden almak.
- Kaş'ta tüplü dalış yaparak renkli su altı yaşamına tanıklık etmek.
- Cip safari turlarıyla Kalkan yaylalarındaki Yörük çadırlarını ziyaret etmek.
- UNESCO Dünya Kültür Mirası olan Likya başkenti Xhantos'u gezmek.

- 1p 42 Welke twee soorten wateren verbindt Kurşunlu Şelalesi met elkaar?
Schrijf je antwoord op in je uitwerkbijlage.
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 43 Yazıya göre Damlataş Mağarası yakınlarında aşağıdakilerden hangisi bulunmaktadır?
A müze
B sağlık merkezi
C şehir merkezi
D tersane
- 1p 44 Yazıya göre romatizma ve astım hastalarına Damlataş Mağarasında gezinmek iyi geliyor. Bunun nedeni nedir?
A bulunan dehlizler
B bulunan gazlar
C sıcak kumluklar
D sıcaklık derecesi
- 1p 45 Yazıya göre 'düden' sözcüğü ne anlama gelir?
A büyük şelale
B gür akan su
C su fışkırtan delik
D su yutan delik
- 1p 46 Aşağıdaki seçeneklerden hangisi Türkiye'nin insanlar tarafından kullanılmış en eski doğa mekanıdır?
A Antalya'nın Falezleri
B Damlataş Mağarası
C Karain Mağarası
D Kurşunlu Şelalesi
- 1p 47 Yazıya göre Antalya'yı ziyaret edenlere ne yapmaları öneriliyor?
A bolca portakal ve mandalina toplamaları
B deniz kaplumbağalarını gidip görmeleri
C Düden Şelalesi'nde piknik yapmaları
D Roma köprüleri altında rafting yapmaları
- 1p 48 Je wilt een echte Turkse nomadentent bezoeken. Wat kun je dan het beste doen volgens de tekst?
Schrijf het antwoord op in je uitwerkbijlage.
Je moet in het Turks antwoorden.

Let op: de laatste vraag van dit examen staat op de volgende pagina.

Tekst 11

- 1p 49 Koç Üniversiteit heeft verschillende vrijwilligersprojecten.
Je zoekt een project voor je neef, die in zesde klas zit, waar hij niet alleen verschillende vakken leert, maar ook leuke activiteiten krijgt.
→ Welk project biedt die mogelijkheid?
Schrijf de naam van het project op.
Je moet in het Turks antwoorden.

Koç Üniversitesi'nde Gönüllülük Projeleri

Koç Üniversitesi Gönüllüleri Kulübü, 2001 yılından beri Koç Üniversitesi Öğrenci Dekanlığı Sosyal Aktiviteler ve Gönüllü Çalışma Programları Ofisi'ne bağlı olarak çalışmaktadır. KÜ Gönüllüleri, her yıl artmakta olan gönüllü sayısı ile birlikte, başta Sarıyer ilçesi olmak üzere İstanbul'un çeşitli bölgelerinde ve Türkiye genelinde çok sayıda proje geliştirmiş ve başlıklarında bulunmuştur.

Kulübün temel amacı; Türkiye çapında ulaşılan kesimleri mümkün olduğunca genişletmeyi ve Koç Üniversitesi'nin Gönüllü Öğrencileri önderliğinde, 'gönüllülük' anlayışının olabildiğince yayılmasını sağlamaktır.

Koç Üniversitesi'nin en kalabalık kulüplerinden biri olarak, 8 farklı alt grup ile aşağıda yer alan projeleri sürdürmektedirler:

Koç Eğitim Topluluğu (KET) Projesi

Proje ekibi maddi yetersizliklerden doğan fırsat eşitsizliğini ortadan kaldırmak ve küçük öğrenci kardeşlere birşeyler öğretebilmek için kurulmuştur.

Hafta sonları Sarıyer'deki 7. ve 8. sınıf ilköğretim öğrencilerini üniversitemizde ağırlayarak, onları stressiz ve neşeli bir ortamda OKS'ye hazırlamaktadır.

Düşünebilen Çocuklar Projesi

Geleceğin düşünebilen çocuklarını yetiştirmek ve İngilizce, Matematik ve Türkçe derslerini kalıplardan uzak bir şekilde öğretirken müzik ve tiyatro gibi alanlarda da aktivite dersleri düzenleyen proje ekibi, Sarıyer'deki 6. sınıf öğrencilerini çok yönlü bir şekilde geliştirmek için çaba harcıyor.

Dişler Yolunda Projesi

Diş Dostu Derneği'nin desteği ile her dönem Sarıyer ve çevresinde bulunan okullardaki ilköğretim 1. sınıf öğrencilerine diş fırçalama ve bakımı konusunda eğitim vererek sağlıklı gülüşlerin temellerini atmayı hedefliyorlar.

Bir Dilek Tut Projeleri

Tamamı uzun soluklu olan diğer aktivitelere katılmayan ancak bir gönüllülük aktivitesine katkıda bulunmak isteyen öğrenciler için 2009 yılında faaliyete geçen bu projede 'Bir Dilek Tut Derneği' ile ortaklaşa çalışma yapılmaktadır. Hayati tehlike taşıdığı belirlenen çocukların yaşama daha sıkı tutunmaları için proje ekibi çocukların dileklerini en unutulmaz biçimde gerçekleştirmek üzere çalışmaktadır.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.